

جایگاه قبله در شرافت بخشی به آثار هنر و معماری اسلامی

فاطمه اکبری

استادیار دانشکده فرش، دانشگاه هنر اسلامی تبریز، ایران

Fakbari @gmail.com

چکیده:

در فرهنگ اسلامی کعبه مرکز عالم است و ضمن هدایت جهانیان جایگاه ویژه ای را در ساختار هنر و معماری اسلامی دارد. هنر و معماری اسلامی به مثابه یکی از مهمترین جلوه های فرهنگ اسلامی در نسبت با کعبه جهت مند و از ساختاری رمزی برخوردار است. مرکز گرایی، امر وحدت و نیز اختیار شیوه های تجریدی و رمزی در هنر و معماری اسلامی از مهمترین ویژگی هایی است که تحت تأثیر بنیان های توحیدی کعبه شکل یافته است.

محور طولی کعبه سراسر هنر اسلامی را سرشار از ایماء و اشاره می گرداند و محور عرضی آن با ایجاد فضایی کیفی موجب قطبی سازی فضای پیرامون و از آن جا موجب جهت مندی انحاء هنر و معماری اسلامی از طریق سازمان بندی مرکز گرایانه فضا می گردد.

این نوشتار با بهره گیری از روش های توصیفی و تحلیلی انجام و سپس با استفاده از شیوه های قیاسی و استقرایی به بررسی و تجزیه و تحلیل مطالب پرداخته است.

واژگان کلیدی: هنر و معماری اسلامی، رمز، جهت مندی، کعبه، قبله.